

Ernstige gedachten over de eeuwigheid.

<https://hdl.handle.net/1874/356550>

946

(17)

ERNSTIGE GEDACHTEN

OVER DE

E E U W I G H E I D.

TWEEDE DRUK.

Te ROTTERDAM, bij

M. WIJT & ZONEN,

Drukkers van het Nederlandsche Zendelinggenootschap.

1843.

[72]

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

Eeuwigheid! Wat is dezelve? Wie kan ze verklaren? Wie kan ze begrijpen? Eeuwigheid is eene voortdoring zonder grenzen. Eigenlijk gesproken is *dat* alleen eeuwig, wat begin, noch einde heeft. In dezen zin is God alleen eeuwig. Nooit was er een tijd, dat Hij er niet was. Zijn bestaan is onvatbaar om door eenigen tijdkring, hoe dikwijls ook herhaald en vermenigvuldigd, gemeten te worden. » Hij is van eeuwigheid tot eeuwigheid dezelfde (1); Hij, die is en die was, en die komen zal (2); de hooge en verhevene, die in de eeuwigheid woont (3).» Er zijn sommige schepsels, welke beide een begin en een einde hebben, zoo als de gansche dierlijke schepping. Daar zijn er andere, die wel een begin hebben gehad, maar die geen einde zullen hebben; zoodanige zijn de Engelen en de geesten der menschen: deze zijn eigenlijk altoosdurend, maar niet eeuwig. En nu! hoe

(1) Ps. XC: 2. (2) Openb. I: 4. (3) Jes. LVII: 15.

zeer behoort een wezen, voor de Eeuwigheid geschapen, zich zelve bekend te maken met dien toekomstigen staat, waarnaar het henen spoedt; en welk onderwerp is geschikter om de ongebondenheid dezer zorgelooze en weelderige eeuw te beteugelen, dan dat van de Eeuwigheid?

Zondert dan eenige oogenblikken af tot de ernstige overlezing van de volgende bladen! Leest dezelve met een gemoed, gezind om zulke begeerten, als deze, Gode aan te bieden.

» O God! bron van wijsheid en deugd! help mij om deze bladen met een aandachtig en ernstig gemoed te lezen; laat mij niet berusten in de woorden of gevoelens, met ze te prijzen of te laken; maar mogt ik mijn eigen belang opmerken in de waarheden, welke ze behelzen. Mogt ik ze lezen als gerigt tot mijn geweten, en zoo ver als zij overeenkomen met Uw Heilig Woord! Mogt ik ze aannemen en gehoorzamen als *Uwe* woorden! Mogten zij mij leering en nut aanbrengeu, en dus, door Uwe genade, verstrekkén om mij voor het genot der eeuwige heerlijkheid voor te bereiden!»

De ziel des menschen is onsterfelijk. Dit is een stuk, waarop alle de bedeeuingen van godsdienst gegrond zijn. Ofschoon de heilige schrijvers het niet opzettelijk bewijzen, is het echter overvloedig in Gods woord gestaafd.

Onze Zaligmaker verdedigt het toekomend bestaan der ziele, dewijl God zich zelven noemt den God van Abraham, Isaäk en Jacob, verscheidene jaren na hun dood; *want God, zegt Hij, is niet een God der dooden, maar der levenden; allen leven voor Hem* (1). Dezelfde Goddelijke Leeraar verzekert, dat, *schoon men het ligchaam kan dooden, de ziel niet kan gedood worden* (2). Indien nu de ziel stierf met het ligchaam, of ophield met denken en handelen na den dood, zoo zou men de ziel zoo wel als het ligchaam kunnen dooden. De apostelen spreken van *ontkleed te zijn* (3) van eene *aflegging des ligchaams*, of *des tabernakels*, waarin de ziel zich ophoudt (4). Zij spreken van *den geest over te geven* (5); van *de geesten der goddeloozen, die in gevangenis zijn* (6) en van *de geesten der volmaakt regtvaardigen* (7).

De schrift spreekt insgelijks van *twee toekomstige staten*: een staat van geluk in den hemel, en een staat van ellende in de hel, en verzekert, dat beiden *eeuwig* zijn. Heilige zielen, wanneer ze verhuizen van deze wereld, worden toegelaten in den hemel,

(1) Matth. XXII: 32. Marc. XII: 26, 27.

(2) Matth. X: 28. (3) 2 Cor. V: 4.

(4) 2 Pet. I: 14. (5) Luc. XXIII: 46.

(6) 1 Pet. III: 19. (7) Hebr. XII: 23.

welke ongetwijfeld is een staat van heerlijkheid en zaligheid; welks hoofddenkbeeld hier mede wordt uitgedrukt dat het een *eeuwige* staat is. Zoo lezen wij dikwijls van een *eeuwig leven*, *eene eeuwige verlossing*, en *eene eeuwige heerlijkheid*. Het huis, naar het welk de godvruchtigen zullen gaan, is *eeuwig in de hemelen*. Het koninkrijk, hetwelk zij zullen bezitten, is *een eeuwig koninkrijk*. Hun geluk wordt genoemd *een eeuwig gewigt van heerlijkheid* (1), en hun wordt toegezegd, dat zij altijd bij den Heer zullen wezen (2).

De rampzaligheid der hel is insgelijks *eeuwig*. Zij, die leven in oproer tegen God en in ongehoorzaamheid aan het evangelie, en zoo ook onboetvaardig en onvernieuwd weg sterven, worden gebragt in een staat van jammer en pijn. Onze Heer hier van sprekende, noemt het *een vuur dat niet uitgebluscht wordt*; en dit herhaalt Hij niet minder dan vier malen (3), de Heilige Paulus zegt, dat de goddeloozen *tot straffe zullen lijden het eeuwig verderf* (4). Judas spreekt van Sodom's inwoners, als *dragende de straffe des eeuwigen vuurs* (5). Zoo zegt ook onze Heer in zijne beschrijving van den oordeelsdag: *de goddeloozen zullen gaan in de eeuwige pijn* (6).

(1) 2 Cor. IV: 47.

(2) 1 Thess. IV: 17.

(3) Marc. IX: 44, 45, 46, 48.

(4) 2 Thess. I: 9.

(5) Jud. vers 7.

(6) Matth. XXV: 46.

Hoe verbazend is dan niet de dwaasheid en uitzinnigheid der menschen! Men zoude uit hun gedrag opmaken, dat zij verwachten, of als de beesten te zullen sterven, of anders dat Gods *toorn* voor hen niet te vreezen en zijne *genade* niet begeerlijk zij. Beschouwt eens de levenswijze der menschen over het algemeen, en gij zult zien, dat de zichtbare en tijdelijke dingen hun zeer gewichtig, de onzichtbare en eeuwige dingen daarentegen hun zeer gering toeschijnen. Met drift zorgen zij voor hunne zwakke, sterfelijke ligchamen, en hoopen schatten zamen, welke zij toch niet naar de eeuwigheid kunnen mede nemen, maar bekommeren zich weinig of niet over het edeler deel hunner natuur, hunne *onsterfelijke* zielen. Zij leggen elken dag op voor vele jaren; maar denken niet aan *de Eeuwigheid*. Zij zijn naarstig in den koophandel, maar nalatig in het bidden. Hunne winkelboeken zijn naauwkeurig beschreven, doch zelden raadplegen zij het boek van God. Sommigen, die reeds 60 of 70 jaren geleefd hebben, en die weten, dat de eeuwigheid nu niet meer ver af kan zijn, hebben misschien nog geen één uur besteed om ernstig te onderzoeken naar den staat hunner zielen, en welke voorbereiding er noodig is voor de *Eeuwigheid*. Er zijn anderen, die, schoon minder werkzaam omtrent de tijdelijke belangen, echter

even onachtzaam zijn omtrent de eeuwige. Zij verspillen dien kostelijken tijd, welke hun ter voorbereiding voor de Eeuwigheid gegeven was, in ledigheid of vermaken. Zij verzinnen duizend middelen om den tijd te dooden, en zijn dankbaar, wanneer iemand hun denzelven schielijk en aangenaam weet te slijten. Zij verkwisten zoo wel den Gode toegewijden, als hun eigen tijd, en willen zelfs niet den korten tusschen invallenden tijd van den rustdag afzonderen, om te bedenken de dingen, die tot hunne eeuwige welvaart dienen. Het *eeuwige leven* is inderdaad een artikel van hun geloof; maar het wordt zonderling vergeten en uit het gezigt verloren. De kloppingen des gewetens, de vermaningen van vrienden, de aanspraken en de gebeden der leeraars doen geene wezenlijke uitwerking op hun gemoed. Zij gaan heen in eenen kring van dwaasheid en onboetvaardigheid, tot dat hun voet in het geducht oogenblik van sterven uitglijdt — en zij zijn voor eeuwig verloren.

Een der Oudvaders noemt de dood zeer eigenaardig: *de poort der Eeuwigheid*. De dood van een mensch is de uitgang uit den tijd in de *Eeuwigheid*; en wat kan er plegtiger zijn, dan dit? Desniettenstaande, over het algemeen, denken wij er zelden ernstig over na, en spreken er met

dezelfde onverschilligheid van, als van eene gewone nieuwstijding. Met opzigt tot den dood zelve, eenerlei wedervaart den regtvaardigen en den goddeloozen; maar o! welk een verbazend groot onderscheid volgt er onmiddelijk op! voor ieder is de tijd van beproeving geëindigd, en hun eeuwige staat begonnen. De regtvaardige legt het ligchaam af met alle zorgen, aanvechtingen en droefheden; zijne ziel klimt op tot God, en gaat over tot eeuwige rust, veiligheid en vreugde. Welk eene heerlijke en genoegelijke verandering! De zondaar verwisselt insgelijks zijne tijdelijke voor eeuwige dingen, maar het is voor pijniging en jammer; *als de goddelooze mensch sterft, zegt Salomo, vergaat zijne verwachtinge, en de hope der onregtvaardige lieden vergaat* (1). Hij blaast zijnen laatsten adem en zijne laatste hope te zamen uit. Hij zal nimmer meer hooren prediken of bidden; nooit meer de noodiging der genade ontvangen. Hij is gesteld voor den registerstoel van God, om rekenschap te geven van den tijd, de middelen en voorregten, welke hij genoten had, en om zijn vonnis te ontvangen. Dit is het deel der goddeloozen! en is het dan niet verschrikkelijk te sterven? zoo zult gij denken, als de Koning der verschrikking u zal aangrijpen. Een vrolijk man

(1) Spreuk. XI: 7, volgens de Engelsche overzetting.

schreef en liet eene geschiedenis van zulken, die al spottende gestorven waren, drukken, maar op zijn doodbed hierriep hij het plegtig in geschrift, want hij bevond, dat het sterven geene zaak was om mede te spotten. *Ach Eeuwigheid! Eeuwigheid!* riep een overgegeven booswicht al stervende uit; hij zag angstig naar de genen, die rondom hem stonden en hier hield hij op, meer sprak hij niet, meer kon hij niet zeggen, meer was er niet noodig om te zeggen. Overdenk dit vooral, en indien gij bang zijt voor zulk eenen dood, leid dan zulk een leven niet.

Wanneer gij den dood van anderen verneemt, hoe geschikt en nuttig zou niet deze gedachten zijn: »zij zijn gegaan naar *de Eeuwigheid!*» Wanneer gij het plegtig geluid van eene doodklok hoort, denk dan: »eene andere ziel is naar *de Eeuwigheid* gegaan,» Wanneer gij uwen naasten ziet begraven, denk dan: »hij is in zijn *eeuwig* huis ingetreden, en is in een onherroepelijken staat gesteld.» *De mensch geeft den geest*, zegt Job, *waar is hij dan?* (1) wat is er van hem geworden, wien wij, nog maar weinige dagen geleden, zagen en met wien wij verkeerden? in welke plaats, in welk gezelschap is hij *thans?* terwijl *ik* hier over dus nadenk, wat ziet, gevoelt en denkt *hij nu?*

(1) Job XIV: 10.

en hoe spoedig zal het zelfde van *mij* gezegd worden: *hij is dood!* O die ontzaggelijke dag, die een einde aan mijnen loopbaan zal stellen! die oneindig gewigtige dag, op welken ik *de Eeuwigheid* moet intreden! Deze eigenaardige overwegingen zullen mij zeker ernstig maken, zoo als zij het eenen aanzienlijken hoveling en staatsman deden, ten tijde van koningin Elizabeth (de geheimschrijver *Walsingham*) wiens merkwaardige woorden niet kunnen nalaten eenigen indruk op iederen lezer te maken. Toen deze groote man zich aan de drukten der wereld onttrokken, en zich op het stille land begeven had, spotteden er eenigen van zijne vrolijke medgezellen mede, dat hij godsdienstig was geworden, en zochten hem diets te maken, dat hij zwaarmoedig was. »Nee, (zeide hij,) ik ben niet zwaarmoedig, maar ik ben *ernstig*; en het betaamt mij zoo te zijn. Ach! mijne vrienden! terwijl wij lagchen, is alles rondom ons ernstig. God, die geduld met ons oefent, is ernstig. Christus, die zijn bloed voor ons stortte, is ernstig. De Heilige Geest, strijdende tegen de hardigheid onzer harten, is ernstig. De Heilige Schrift maakt ons de ernstigste dingen van de wereld bekend. De gansche schepping is ernstig in God en ons te dienen. Al wat in den hemel en in den afgrond is, is ernstig. Hoe kunnen wij dan vrolijk zijn?»

Laat ons dan bestendig aan de Eeuwigheid denken, waar wij zijn en wat wij doen. Bij eene bedaarde vergelijking van de tijdelijke dingen met de eeuwige kunnen wij ons niet verbeelden, dat de zorg voor het tegenwoordige leven waardig is om er elken dag zoo vele uren op te denken en aan te arbeiden, terwijl *de Eeuwigheid* naauwelijks eene halve gedachte in vele uren, en misschien niet eene bepaalde ernstige gedachte in vele dagen waardig geacht wordt. Gepaste gedachten over *de Eeuwigheid* zullen onze onmatige gehechtheid aan de dingen van dezen tijd beteugelen; zij zullen ons toonen, dat de rijkdommen, eerambten en vermaken van dit leven alle tijdelijk, vergankelijk en bedriegelijk zijn; zij zullen ons leeren, ons wettig werk in de wereld met eene matige bezorgdheid te verrigten, gedachtig, dat wij nog gewigtiger zaken te behartigen hebben, zij zullen onze gezetheid op het aanzien der wereld, hetwelk algemeen zoo hoog geschat wordt, verminderen. De eerambten dezer aarde kunnen een ontwaakt geweten niet doen zwijgen, veel minder kunnen zij *de eeuwige* verdoemenis van derzelve bezitters opschorren. Een groot man kreeg van zijnen vorst een buitengewoon eereteeken, toen hij op zijn doodbed lag. »Helaas! (zeide hij, koel op hetzelfde neêrziende) dit is een zeer fraai ding

voor dit land ; maar voor het land , waar ik nu henen ga , kan het mij niet dienen.”

Op gelijke wijze zullen de beschouwingen van *de Eeuwigheid* uwe gehechtheid aan de tijdkortingen en vermaken van dit leven beugelen. Gij wilt vermaak , gij zult er waarlijk weinig van noode hebben. Gij zult betere dingen te bedenken , edeler voorwerpen te bejagen hebben. Zekere jufvrouw had in een vrolijk gezelschap den avond met het kaartspel doorgebracht , 's nachts te huis komende vond zij hare dienstmaagd bezig met een godsdienstig boek te lezen ; over haar schouder ziende zeide zij : » arme , droefgeestige ziel ! welk vermaak kunt gij vinden met zoo lang in dat boek te zuffen ? » Ondertusschen de jufvrouw kon dien nacht niet slapen , liggende te zuchten en te schreijen vroeg hare meid haar herhaalde reizen , wat haar scheelde ? Ten laatste barstte zij uit in een vloed van tranen , en zeide : » O ! ik zag een woord in uw boek , dat mij ontrust ; ik zag daar het woord **EEUWIGHEID** ! O ! hoe gelukkig zoude ik zijn , indien ik voor *de Eeuwigheid* bereid ware ! » Dezen indruk had het gelukkig gevolg , dat zij hare kaarten ter zijde leide , haar vrolijk gezelschap verliet , en er zich ernstig toe schikte om voor eene andere wereld bereid te worden. De gedachte aan *de Eeuwigheid* zal ons al de pligten van de

Godsdienst met moed en ernst doen vervullen. Een vermaard schilder onder de ouden, gevraagd zijnde, waarom hij zoo vele moeite aan zijne schilderijen gaf, antwoordde: »ik teeken voor *de Eeuwigheid*." Zoo zal een christen zeggen: ik bid voor *de Eeuwigheid*, ik leef, ik hoor voor *de Eeuwigheid*. Deze gedachte zal kracht en voedsel aan alle onze godsdienstige oefeningen geven.

Ernstige gedachten over *de Eeuwigheid* zullen ons het Evangelie van Jezus Christus onuitsprekelijk dierbaar maken. Zij zullen ons aansporen om vernederende waarheden die zoo strijdig zijn met den hoogmoed van wereldsche menschen te omhelzen. Waarom vervult de aannadering van den dood en *de Eeuwigheid* de ziel met schrik en vreeze? het is, omdat wij *zondaars* zijn; en daarom is de schuld gekomen over alle menschen tot verdoemenis (1); »en waarlijk het is vreeselijk te vallen in de handen van den levenden God." Wanneer deze schrikken des Heeren (2) het geweten aangegrepen hebben, hoe verkwikkend is het dan te hooren, dat het woord van *God* eene vrije, volledige en eeuwige zaligheid ontdekt! Het verkondigt vergeving en *eeuwig leven* als de gifte van God, door de gehoorzaamheid en den dood van zijnen Zoon Jezus Christus; zonder welke er

(1) Rom. V: 18.

(2) Vergel. 2 Cor. V: 11.

geene vergeving van zonden, noch toelating tot de eeuwige zaligheid konde geweest zijn. Het is daarom alleen door het geloof in zijn bloed, dat wij onze vrijspraak kunnen hopen. Het is alleen door de kracht van zijne genade, dat wij eene geschiktheid voor de erfenis hier boven kunnen verkrijgen. Dus zullen wij de dankbaarste en toegenegenste aandoeningen des harten opwekken en aankweken jegens onzen Heer Jezus Christus, en jegens God, onzen Vader, » die ons heeft lief gehad, en gegeven heeft eene eeuwige vertroosting en goede hope in genade.” (1) en naar mate deze hope groot en levendig in ons is, zal het ons vervullen met onuitsprekelijke vreugde en volkomene heerlijkheid.

En nu, geliefde lezer! ik bid u, dat gij dit onderwerp nog eens ernstig en oplettend wilt overdenken, en u zelve vragen: o mijne ziel! zijt gij bereid voor de *Eeuwigheid*? Bereid of niet; *de Eeuwigheid is nabij!* Laat mij dit op u vermogen dat gij dezen huidigen dag afzondert, en een weinig tijds besteedt, om over de *Eeuwigheid* te denken. Overweeg in uw gemoed, wat het zegge, *voor eeuwig te leven*, in een staat van eideloozen jammer. Indien gij dit doen wilt, zoo zal ik de blijde hope hebben, dat één kwartier uurs, zoo besteed, u het voordeelig-

(1) 2 Thess. II: 16.

ste zal zijn, dat gij immer in uw gansche leven hebt besteed; en dat God deze overdenking voor uwe ziel nuttig zal maken en als het begin van *de eeuwige zaligheid*. Indien ik eene verdediging om zoo lang over *de Eeuwigheid* na te denken, noodzakelijk oordeelde, zoo geloof ik dat deze verdediging geene andere moet zijn, dan het antwoord, hetwelk een godvruchtig mensch eens gaf aan zijne vriend, op deze vraag: » waarom besteedt gij zoo veel tijd aan het lezen, overdenken en bidden? De goede man hief zijne oogen en handen op naar den hemel, en zeide met den grootsten eerbied: *voor de Eeuwigheid! voor de Eeuwigheid! voor de Eeuwigheid!*
